

Etusivu>Kanteen nostaminen>Oikeusapu

Oikeusapu

Slovakia

1 Mitä kustannuksia oikeudenkäyntiin liittyy, ja kuka ne yleensä maksaa?

Oikeudenkäyntikustannuksia ovat asianosaisten ja näiden asiamiesten kulukorvaukset (myös oikeudenkäyntimaksut), asianosaisten ja asiamiesten ansionmenetykskorvaukset, kulut todisteiden esittämisestä, notaarinpalkkio oikeuskomissaarin (*súdny komisár*) suorittamista toimista ja niihin liittyvät kulukorvaukset, pesänselvittäjän palkkio ja kulukorvaukset, tulkkauskulut sekä asianajopalkkio, jos asiamiehenä toimii asianajaja.

Kukin asianosainen maksaa omat ja asiamiestensä oikeudenkäyntikustannukset. Asianosaiset maksavat yhteiset kulut määräsuhteessa osallisuuteensa asiassa ja menettelyssä.

Jos asianosaiselle on määrätty asiamieheksi asianajaja, kulukorvaukset ja asianajopalkkion maksaa valtio.

Perintöoikeudenkäynnissä notaarinpalkkion ja kulukorvaukset maksaa perinnönsaaja (jolle pesä ole varaton). Jos perillisiä on useita, he maksavat nämä kustannukset suhteessa perintöosuutensa nettoarvoon. Muissa tapauksissa nämä kustannukset maksaa valtio.

2 Mitä oikeusavulla tarkoitetaan?

Oikeusapu määritellään vähävaraisille myönnettävää oikeusapua koskevassa laissa 327/2005 (oikeusapulaki), jolla muutetaan asianajalaki 586/2003 ja elinkeinolaki 455/1991, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna lailla 8/2005. Oikeusapu määritellään oikeusapulain 4 §:n a alamomentissa, jonka mukaan oikeusavulla tarkoitetaan oikeuspalvelujen tarjoamista niihin kyseisen lain nojalla oikeutetulle hänen oikeuksiensa vaatimisen yhteydessä.

Oikeusapuun kuuluvat pääasiassa oikeudellinen neuvonta, avustaminen tuomioistuimen ulkopuolisissa menettelyissä muun muassa toimimalla välittäjänä riitojen ratkaisussa sovitteluteitse, hakemusten laatiminen tuomioistuimille, edustajana toimiminen oikeudenkäynnissä ja tähän liittyvien toimien suorittaminen sekä näihin liittyvien kustannusten korvaaminen kokonaan tai osittain.

Lisätietoja löytyy [oikeusapukeskuksen](#) sivulla, joka on saatavilla myös [englanniksi](#).

3 Millä perusteella oikeusapua voidaan myöntää?

Oikeusapukeskus tarjoaa alustavaa konsultointiapua.

Kuka tahansa voi hyödyntää tällaista konsultointiapua. Alustavan konsultoinnin tarkoituksena on

selvittää, millä ehdoin oikeusapua tarjotaan

tarjota perustason oikeudellista neuvontaa

tähdentää määräajan noudattamatta jättämisen riskiä kulloisessakin tapauksessa

avustaa oikeusapuhakemuksen tekemisessä.

Alustavaa konsultointiapua tarjotaan yksittäistä oikeustapausta varten, vain kerran ja enintään yhden tunnin ajan. Konsultointiavusta peritään kultakin kerralta oikeusapulain mukaisesti 4,50 euron maksu.

Oikeusapua voidaan oikeusapulaissa säädetyn ehdoin myöntää maan sisäisissä riita-asioissa kaikille luonnollisille henkilöille ja rajat ylittävissä riita-asioissa vain sellaisille luonnollisille henkilöille, joilla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa (Tanskaa lukuun ottamatta).

Oikeusapuun oikeutettuja ovat luonnolliset henkilöt, joille on oikeusapukeskuksen (*Centrum právnej pomoci*) lainvoimaisella päätöksellä myönnetty oikeus oikeusapuun sen jälkeen, kun oikeusapulain 6 §:ssä säädettyjen ehtojen on todettu täyttyvän.

Ulkomaisilla oikeusapuun oikeutetuilla tarkoitetaan luonnollisia henkilöitä, jotka täyttävät oikeusapulaissa säädetty ehdot oikeusavun saamiseksi rajat

ylittävässä riita-asiaa ja joille on myönnetty kyseinen oikeus oikeusapukeskuksen lainvoimaisella päätöksellä.

Kotimaisilla oikeusapuun oikeutetuilla tarkoitetaan luonnollisia henkilöitä, joilla on vakituinen tai tilapäinen asuinpaikka Slovakiassa ja jotka hakevat

oikeusapua toisessa jäsenvaltiossa, jossa toimivaltainen tuomioistuin käsittelee rajat ylittävää riita-asiaa.

Luonnollinen henkilö on oikeutettu oikeusapuun, jos hän täyttää seuraavat kolme edellytystä (luonnollisen henkilön on täytettävä nämä edellytykset maan sisäisissä riita-asioissa; säännökset eivät koske henkilökohtaista maksukyvyttömyysmenettelyä):

a) henkilö on vähävarainen eli hän saa vähävaraisuuden vuoksi myönnettävää tukea tai avustuksia tai hänen tulonsa ovat enintään 1,4-kertaiset vähimmäistoimeentuloon verrattuna (tai 1,6-kertaiset vähimmäistoimeentuloon verrattuna, kun oikeusapua tarjotaan yhteisrahoituksen pohjalta laissa säädetyn ehdoin) ja hänellä ei ole varaa maksaa oikeudellisista palveluista (tulotason todistavat asiakirjat eivät saa olla yli kolmea kuukautta vanhempia)

b) riita-asia ei ole selkeästi perusteeton

c) riita-asian rahallinen arvo ylittää laissa säädetyn vähimmäispalkan arvon (ei sovelleta riita-asioihin, joissa vaatimuksen arvoa ei voida määrittää, esimerkiksi kun on kyse vanhempainvastuusta alaikäisiä lapsia kohtaan).

4 Myönnetäänkö oikeusapua kaikenlaisiin oikeudenkäynteihin?

Oikeusapua voi oikeusapulain mukaisesti saada siviili-, työ- ja perheoikeudellisissa asioissa, erikseen säädetysti maksukyvyttömyysasioissa, hallintotuomioistuinten menettelyissä sekä näiden asioiden yhteydessä myös Slovakian perustuslakituomioistuimessa (ns. kansalliset riita-asiat).

Rajat ylittävissä riita-asioissa oikeusapua voi saada siviili-, perhe- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, turvapaikka-asioissa, hallinnollisissa karkotusmenettelyissä, kolmannen maan kansalaisen säilöönottoa koskevissa menettelyissä, hakijan säilöönottoa koskevissa menettelyissä, turvapaikan myöntämistä koskevissa menettelyissä sekä näiden asioiden yhteydessä myös hallintotuomioistuimissa ja Slovakian perustuslakituomioistuimessa.

Oikeusapua voivat saada myös henkilöt, joiden suhteen työläinsäädäntöön perustuvan oikeustoimen voimassaolo on erikseen säädettyllä tavalla keskeytetty kiireellistä toimenpidettä koskevan hakemuksen jättämistä koskevassa menettelyssä.

Oikeusapukeskuksella ei ole toimivaltaa rikosoikeuden alalla.

5 Onko kiireellisten tapausten varalle olemassa erityismenettelyä?

Kyllä. Jos hakijaa uhkaa määräajan umpeutuminen, hän voi hakemuksen jättämisen yhteydessä pyytää oikeusapukeskukselta kiireellistä oikeusapua. Riski määräajan umpeutumisesta on tällöin näytettävä toteen. Oikeusapukeskus päättää kiireellisestä oikeusavusta viipymättä jo ennen päätöstä siitä, onko hakijalla oikeutta oikeusapuun.

6 Mistä saan lomakkeen oikeusavun hakemista varten?

Hakemuslomakkeet ovat saatavilla [oikeusapukeskuksen](#) verkkosivuilla tai yksittäisissä aluetoimipisteissä.

7 Mitä asiakirjoja oikeusapuhakemukseen on liitettävä?

Asiakirjat todisteeksi hakemuksessa mainituista seikoista ja asiakirjat, jotka osoittavat hakijan olevan vähävarainen (asiakirjat eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia).

8 Minne oikeusapuhakemus toimitetaan?

Oikeusapukeskuksen aluetoimipisteeseen sen mukaan, missä hakijalla on pysyvä, tilapäinen tai tavanomainen asuinpaikka Lisätietoa löytyy [oikeusapukeskuksen](#) sivuilta.

9 Miten saan tietää, onko minulla oikeus saada oikeusapua?

Oikeusapukeskus päättää oikeusavun myöntämisestä 30 päivän kuluessa (rajatylittävän hakemuksen tapauksessa 60 päivän kuluessa) hakemuksen vastaanottamisesta. Päätös toimitetaan joko postitse kirjattuna kirjeenä tai sähköpostitse allekirjoitettuna varmennetulla sähköisellä allekirjoituksella hakijalle aktivoituun asiointipostilaatikkoon.

10 Miten minun tulee toimia, jos minulla on oikeus saada oikeusapua?

Hakijan on oikeusapukeskuksen pyynnöstä tehtävä sopimus oikeusavusta joko suoraan oikeusapukeskuksen tai hakijalle määrätyn asianajajan kanssa ja annettava oikeusapukeskukselle tai asianajajalle valtakirja suorittaa oikeusavun tarjoamiseen liittyvät toimet kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun maksuttoman oikeusavun hyväksymispäätöksestä on tullut lainvoimainen.

11 Jos oikeusapua on myönnetty, kuka valitsee asianajajan?

Päätöksessä, jolla hakijalle myönnetään oikeus oikeusapuun, oikeusapukeskus määrää asianajajan, oikeusapukeskuksen lakimiehen tai sovittelijan edustamaan hakijaa tuomioistuimessa tai sovittelumenettelyssä, jos tämä on tarpeen hakijan etujen suojaamiseksi.

12 Kattaako oikeusapu kaikki menettelyyn liittyvät kustannukset?

Oikeusapukeskuksen päätöksellä oikeus oikeusapuun voidaan myöntää kokonaisuudessaan tai hakijan 20 prosentin omavastuusuudella asianajokuluista taikka se voidaan evätä.

13 Jos oikeusavun määrää on rajoitettu, kuka vastaa lopuista kustannuksista?

Ei sovelleta.

14 Kattaako oikeusapu myös muutoksenhakuvaiheen?

Kyllä. Oikeusapua annetaan myös tavanomaista ja ylimääräistä muutoksenhakua ja päätöksen täytäntöönpanoa koskeviin oikeudenkäynteihin.

15 Voidaanko oikeusapu peruuttaa ennen kuin oikeudenkäynti on päättynyt (tai jopa periä takaisin oikeudenkäynnin päätyttyä)?

Kyllä, oikeusapu voidaan peruuttaa ennen oikeudenkäynnin päättymistä lainvoimaiseen tuomioon. Oikeusavun peruuttamisesta säädetään oikeusapulain 14 §:ssä.

Oikeusapukeskus voi peruuttaa oikeusavun,

jos oikeusapuun oikeutettu ei toimi vaaditulla tavalla yhteistyössä oikeusapukeskuksen tai hänelle määrätyn asianajajan kanssa,

jos oikeusapuun oikeutetun tulot ja varallisuusasema muuttuvat oikeusavun antamisen aikana siten, ettei hän enää täytä oikeusapulain 6 §:n 1 momentin a alamomentissa säädettyjä avun myöntämisehtoja,

jos oikeusapuun oikeutettu ei kolmen kuukauden kuluessa oikeusavun myöntämistä koskevan lainvoimaisen päätöksen tiedoksiantamisesta tee sopimusta hänelle määrätyn asianajajan kanssa tai anna valtakirjaa oikeusapukeskukselle tai asianajajalle,

jos käy ilmi, että hakijalle on myönnetty oikeus oikeusapuun virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella

tai jos oikeusapuun oikeutettu ei täytä oikeusapulain 13 §:n 3 momentin mukaista pyyntöä (oikeusapukeskuksen pyyntö, jonka mukaan oikeusapuun oikeutetun on todistettava oikeusapuun oikeuttavat seikat kahdeksan päivän kuluessa pyynnön esittämisestä).

16 Voiko oikeusavun epäämistä koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Jos menettely on keskeytetty hallintomenettelylain (*Správny poriadok*) nojalla (esimerkiksi vaadittujen asiakirjojen toimittamatta jättämisen vuoksi), muutosta voidaan hakea hallintomenettelyssä 15 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta.

Jos oikeusapumenettely tai oikeusapuhakemus on evätty lain 327/2005, sellaisena kuin se on muutettuna, perusteella (esimerkiksi siksi, että riita-asia on selkeästi perusteeton tai hakijan tuloperuste ei täyty), päätökseen voidaan hakea muutosta hallintotuomioistuimessa nostamalla hallinto-oikeudellinen kanne 15 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta.

Oikeusavun epäämispäätöksessä on oltava laissa (hallintomenettelylaki 71/1967, sellaisena kuin se on muutettuna) vaadittujen seikkojen ohella myös ilmoitus siitä, että mikäli hakijan tulot ja varallisuusasema ovat muuttuneet, hakija voi tehdä samassa asiassa uuden hakemuksen vasta kuuden kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä.

17 Keskeyttääkö oikeusapuhakemus vanhentumisajan kulumisen?

Oikeusapuhakemuksen jättäminen ei yleensä keskeytä vanhentumisajan kulumista. Ainoa poikkeus on kanteen nostamisen määräaika hallintotuomioistuimessa. Jos kantaja ennen kanteen nostamista hakee oikeusapukeskukselta asianajajan nimittämistä erikseen säädetyllä tavalla, kanteen nostamiselle hallintotuomioistuimessa asetettujen määräaikojen kuluminen keskeytyy alkaen tällaisen hakemuksen jättämistä sitä koskevan lopullisen päätöksen tekemiseen saakka.

Jos uhkaa määräajan umpeenkuluminen ja hakemusta ei selvästikään ole jätetty aikapaineessa (määräajan viimeisenä päivänä), oikeusapukeskus voi päättää oikeusavun myöntämisestä yksittäistä prosessitoimea (esim. kanteen nostamista tai kuulemiseen osallistumista) varten jo ennen oikeusapuhakemuksen varsinaista käsittelyä, myös toistuvasti eri prosessitoimia varten edellyttäen, että menettelyt ja oikeudet, joiden suhteen määräajan umpeenkuluminen uhkaa, voidaan yksilöidä täsmällisesti ja että hakemuksessa mainitaan tai siihen on liitetty asiakirjat ja näyttö, jotka mahdollistavat kyseisen prosessitoimen.

Lain mukaan oikeusapukeskuksella on myös mahdollisuus laskuttaa erikseen säädetyn suuruiset menettelykulut, jos oikeusavun myöntämisedellytysten arvioinnin jälkeen todetaan, ettei hakija ei täytä näitä edellytyksiä.

Päivitetty viimeksi: 20/03/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.